

Doelmatigheid en doeltreffendheid leges gemeente Lisse

Eindrapport

Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout

juli 2007

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
Deel A: Bevindingen.....	6
Overzicht legesverordening.....	6
Volledigheid oplegging leges	8
Hoogte legestarieven Lisse in verhouding tot benchmark	8
Beleid kostendekkendheid en tariefvorming	10
Relatie inkomsten en uitgaven leges	11
Doorberekening overhead naar leges.....	13
Politieke sturing leges	14
Doelmatigheid van de legesproducten.....	15
Deel B: Conclusies en aanbevelingen	18
A Normenkader	23
B Overzicht van geraadpleegde documentatie	27
C Lijst van geïnterviewde personen	28
D Checklist bouwleges	29
E Checklist Overige leges	33

Inleiding

Achtergrond en aanleiding

In het jaarplan van de rekenkamercommissies is aangegeven dat voor de drie gemeenten Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout een onderzoek zal worden uitgevoerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de leges in de periode 2000 – 2005. Landelijk is dit een thema dat regelmatig in de belangstelling staat, vooral vanwege de in rekening gebrachte tarieven en de verschillen daarin. Deze landelijke aandacht wordt mede gewekt door rapporten van de Consumentenbond, MKB-Nederland, de VNG en de Vereniging Eigen Huis.

Het onderwerp leges heeft een directe relatie met de doelmatigheid van gemeenten en raakt tegelijk de inwoners direct. In 2007 blijkt uit de onderzoeksplannen van gemeentelijke rekenkamers dat de gemeentelijke dienstverlening het meest populaire onderwerp is. De leges hebben daarmee een directe relatie.

In diverse andere gemeenten is recent door de rekenkamer onderzoek gedaan naar leges. Zo werd op het terrein van de leges voor bouwvergunningen in 2002 een onderzoek gedaan door de gemeente Texel, in 2005 o.a. door de gemeente Wageningen en in 2006 o.a. door de gemeenten Apeldoorn, Leerdam en Hardenberg. In de gemeenten Leeuwarden, Spijkenisse en Ede is onderzoek naar leges gedaan. Uit deze onderzoeken blijkt dat de toerekening van kosten aan de legesproducten, de opbrengsten van de diverse soorten leges en de onderbouwing van aanpassingen van tarieven vaak ondoorzichtig is. Het onderzoek biedt hierdoor kansen op een rapport waar de burger iets aan heeft.

Doel- en vraagstelling

De doelstelling van dit onderzoek is het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- 1 Welke leges worden geheven en hoe hoog zijn deze leges in Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout?
- 2 Zijn alle retributieve diensten en tarieven ook neergelegd in legesverordeningen?
- 3 Hoe verhoudt de hoogte van de leges tarieven zich ten opzichte van gemeentes van gelijke grootte?
- 4 Wat is het beleid van de gemeente ten opzichte van de kostendekkendheid?
- 5 Worden de legesinkomsten doelmatig en doeltreffend besteed aan de betreffende geleverde gemeentelijke diensten?
- 6 Wordt overhead van het gemeentelijke apparaat doorberekend in de leges? Hoe, hoeveel,

waarin en waarom (niet)?

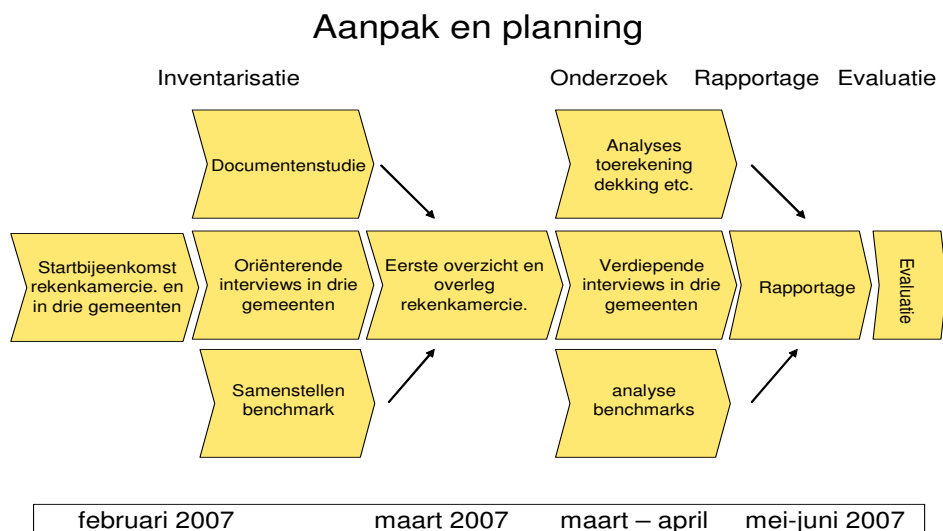
- 7 Zijn de (geraamde) baten in evenwicht met de (geraamde) lasten?
- 8 Wie bepaalt wanneer welke leges veranderd wordt, en met welke periodiciteit? Worden veranderingen in de leges teruggekoppeld naar de raad?
- 9 Wordt de kostenverdeling over alle leges door de raad (politiek) gestuurd?
- 10 Is dit in de loop der jaren onder andere door de dualisering veranderd?
- 11 Staat er een herstructurering/verhoging van leges op stapel, door het wegvallen van gemeentelijke belastingen zoals de onroerend zaakbelasting, welke leges betreft dit dan?
- 12 Doelmatigheid van de producten waarvoor leges worden geheven

De reikwijdte van ons onderzoek beperkt zich tot het beantwoorden van voornoemde onderzoeksvragen. In onderliggende rapportage zijn per onderzoeksvraag onze bevindingen gepresenteerd.

Aanpak

Het onderzoek is uitgevoerd door de heer dr. L. Th. van den Dool en mevrouw drs. A. Beer van PwC Advisory, Adviesgroep Binnenlands Bestuur.

Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende aanpak en planning:

Per onderzoeksvraag zijn normen vastgesteld, die zijn opgenomen in de bijlage. De toetsing op deze normen is gebaseerd op een documentenstudie en interviews. Daarnaast is gebruik gemaakt van landelijke benchmarks en is een benchmark op maat voor dit onderzoek samengesteld.

Leeswijzer

Voor een snel begrip van de essentie van dit rapport verwijzen wij de lezer naar de doel- en vraagstelling op pagina 3 en 4. In deel A van het rapport worden de bevindingen per onderzoeksvraag weergegeven. In deel B komen de conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek aan bod.

Deel A: Bevindingen

In het eerste deel van de rapportages gaan wij in op het beantwoorden van de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in de inleiding.

Overzicht legesverordening

Aan de hand van de lokale regelgeving hebben wij vastgesteld welke leges en bijbehorende tarieven in de legesverordening zijn opgenomen. De leges en de legestarieven zijn vastgelegd in de legesverordening. Hierbij maakt de gemeente gebruik van de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De totale legesopbrengsten volgens de jaarrekening bedroegen in 2006 € 908.000. Het betreft de leges voor de burgerlijke stand, bevolkingsregister, bouwleges, vergunningen, reisdocumenten en rijbewijzen.

In de bijlage is een benchmark opgenomen waarin de leges van Lisse worden genoemd en vergeleken met de leges in de vergelijkende gemeente, namelijk Teylingen, Lansingerland, Zoeterwoude, Goedereede en Oegstgeest. Het gemiddelde geheel rechts in de tabel betreft het gemiddelde van deze vijf gemeenten en de gemeenten Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout, dus in totaal een gemiddelde van acht gemeenten. Een overzicht van de voornaamste bouw- en overige leges zijn in onderstaande tabellen opgenomen onderverdeeld naar bouwleges en overige leges. Het gemiddelde betreft het gemiddelde tarief welke in bovenstaande benchmark is berekend.

Tabel 1: *Bouwvergunning*

Bouwvergunningen	Lisse	Hillegom	Noordwijkerhout	Gemiddeld
<i>Lichte Bouwvergunning</i>				
igv bouwsom 1.000	129	87	45	89
igv bouwsom 10.000	190	243	239	192
igv bouwsom 20.000	380	435	455	342
<i>Reguliere bouwvergunning 1e fase</i>				
igv bouwsom 20.000 (1e+2e fase)	456	441	715	417
igv bouwsom 200.000 (idem)	4.692	3.473	3.746	3.493
igv bouwsom 500.000 (idem)	11.532	9.903	5.726	8.283
igv bouwsom 1.000.000 (idem)	22.932	17.253	15.326	15.739
<i>Gebruiksvergunningen brandveiligheid voor een bouwwerk met een gebruiksoppervlakte van</i>				
100 m2	390	344	220	233
250 m2	650	608	280	373
500m2	650	843	380	528

1000 m2	1.010	1.532	580	799
2000 m2	1.014	2.373	1.299	1.459

Tabel 2: Overige leges

Overige leges	Lisse	Hillegom	Noordwijker- hout	Gemiddeld
<i>Bestuursstukken</i>				
Verstrekken van Programmabegroting, Productenraming en Jaarstukken	50,80	28,45	15,60	45,89
<i>Burgerlijke stand</i>				
Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap, in het gemeentehuis, op reguliere werkdagen (gemiddeld, exclusief vrijdag)	294,48	290,55	259,00	264,41
op andere dagen:	759,20	860,65	670,00	743,65
Trouwboekje in een luxe uitvoering:	25,00	23,20	31,30	28,42
<i>Verstrekingen uit de Gemeentelijke basisadministratie</i>				
Verstrekingen GBA	7,00	5,80	6,90	7,96
<i>Reisdocumenten</i>				
Nationaal paspoort, een reisdocument voor vluchtelingen of vreemdelingen	47,45	47,45	43,15	42,20
Zakenpaspoort	51,92	51,90	47,60	46,17
Bijschrijven van een kind in paspoort:				
- direct bij aanvraag nieuw document:	8,37	8,35	5,20	7,90
- achteraf in een bestaand document met bijschrijvingssticker:	19,53	19,50	15,60	18,94
Afgifte reisdocument bij vermissing	27,95	22,75	21,00	23,40
<i>Rijbewijzen</i>				
Afgifte rijbewijs	37,45	37,70	30,70	34,04
<i>Winkeltijdenwet</i>				
Aanvraag ontheffing winkeltijdenwet	59,80	35,95	31,20	43,28
<i>Verkeer en vervoer</i>				
Aanvraag gehandicaptenparkeerkaart	57,70	24,20	84,80	37,84
Aanvraag gehandicaptenparkeerplaats	259,35	61,95	144,00	210,98

Volledigheid oplegging leges

Door middel van interviews en benchmarks is beoordeeld in hoeverre de legesverordening volledig is in de opgenomen leges. Bij de medewerkers binnen de gemeente zijn enkele diensten bekend waarvoor nu geen leges worden geheven en waar dit wel mogelijk is. Lisse analyseert jaarlijks of alle producten en diensten zijn opgenomen in de verordening en of er nog nieuwe leges kunnen worden toegevoegd. Op dit moment worden geen leges geheven voor de volgende producten:

- Akte van omzetting van huwelijk in partnerschap (t.b.v. flitsscheiding);
- Omzetting van partnerschap in huwelijk, indien exclusief bijeenkomst en toespraak;
- Bemiddeling bij naamswijziging en verzoek hieromtrent aan Koningin.

Overigens zijn dit producten waarvoor bij andere gemeenten vaak ook geen leges worden geheven.

Uit de benchmark is eveneens gebleken dat Lisse in vergelijking tot een aantal andere gemeenten onder andere de volgende leges niet heeft opgenomen in de verordening: Leges op burgerjaarverslag, voorjaarsnota, abonnementen raadsbesluiten/ voorstellen. Het ontbreken van de leges is besproken met betrokken medewerkers aan de hand van de opgestelde benchmark in de bijlage. Ondanks dat de leges niet zijn opgenomen in de verordeningen, worden deze diensten wel uitgevoerd tegen betaling. Voorbeelden hiervan zijn het verstrekken van jaarverslagen, voorjaarsnota's en abonnementen op raadsbesluiten/ voorstellen. Als tarief wordt de vangnetregeling gehanteerd of het tarief van gerelateerde leges, zoals andere bestuursstukken.

In de legesverordening is een algemeen artikel opgenomen (artikel 1.1.5) om leges te kunnen heffen voor een beschikking op aanvraag die niet elders in de verordening wordt genoemd.

Hoogte legestarieven Lisse in verhouding tot benchmark

Algemeen

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is een benchmark uitgevoerd ten opzichte van een aantal vergelijkbare gemeenten in Zuid-Holland. In de benchmark zijn de gemeenten Teylingen, Lansingerland, Zoeterwoude, Oegstgeest en Goedereede. Eveneens is een vergelijking gemaakt met uitgevoerde onderzoeken van Coelo, VNG en Vereniging Eigen Huis.

Bouwleges

De oplegging van de bouwleges geschiedt in iedere gemeente op andere wijze. Zo verschillen de productomschrijvingen en zijn deze niet eenduidig geformuleerd. De meeste gemeenten maken onderscheid in lichte en reguliere bouwvergunningen en binnen de reguliere vergunningen tussen een eerste en tweede fase. De grenzen van tariefwijzigingen verschillen per gemeente. Tevens verschilt per gemeente of een vaste component wordt gehanteerd, variabele componenten of een combinatie van beiden. Om de vergelijking mogelijk te maken zijn een aantal bouwsommen voor lichte en reguliere bouwvergunningen met elkaar vergeleken. In een enkel geval is vergelijking niet

mogelijk omdat de leges niet afhankelijk zijn van een bouwsom, maar van de bouwoppervlakte.

De uitkomst van de benchmark inzake de bouwleges is voor Lisse als volgt samen te vatten:

- Voor de lichte bouwvergunning zijn de leges van Lisse gemiddeld ten opzichte van de andere benchmarks.
- Voor de reguliere bouwvergunning zijn de leges van Lisse relatief hoog naar mate de bouwkosten toenemen. De vergunningen inzake de brandveiligheid zijn relatief laag voor Lisse voor grotere projecten.
- Lisse is het meest volledig in het aantal bouwleges dat wordt opgelegd.

Zie voor berekening bovenstaande vergelijking tabel 1 pagina 6.

Overige leges

Uit de uitgevoerde benchmark voor overige leges is eveneens gebleken dat Lisse het meest volledig is in het opleggen van de leges. Lisse is echter over het algemeen ook duurder dan de overige gemeenten in de benchmark. Het betreft voornamelijk de overige leges op het gebied van vastgoedinformatie en bestuursstukken.

Daarnaast zijn er nog een aantal algemene bijzonderheden vanuit de benchmark gebleken:

- Voornamelijk bij bestuurszaken liggen de leges ver uiteen (bijvoorbeeld uitgave programmabegroting minimaal EUR 14,76, maximaal EUR 119,10).
- De tarieven met betrekking tot de burgerlijke stand liggen voor de gemeenten op één lijn, deels omdat hier vanuit het rijk wettelijke maxima zijn opgegeven.

Zie voor berekening bovenstaande vergelijking tabel 2 pagina 7.

Overige benchmarks

Naast bovenstaande uitgevoerde benchmark zijn de onderzoeksresultaten vergeleken met uitgevoerde onderzoeken van Coelo, VNG en Vereniging Eigen Huis. Coelo stelt jaarlijks een atlas op waarin een benchmark wordt uitgevoerd voor verschillende gemeentelijke lasten. In het kader van dit onderzoek is voornamelijk de uitgevoerde benchmark voor leges burgerzaken van belang. In onderstaand overzicht is de vergelijking samengevat:

Benchmark onderzoeken

	Lisse	Noordwijkerhout	Hillegom	PwC	Gemiddelde onderzoeken		Wettelijk Maximum
					Coelo		
Paspoorten	47,45	43,15	47,45		42,20	47,35	47,45
Rijbewijs	37,45	30,70	37,70		34,04	39,28	-
Uittreksel GBA	7,00	5,80	6,90		7,96	7,41	10,60

De verschillen tussen gemiddelden van beide benchmarks wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in het onderzoek van PwC een relatief goedkope gemeente is meegenomen, namelijk Goedereede. Dit heeft binnen de uitgevoerde benchmark een relatief grote invloed.

Tevens is door de Vereniging Eigen Huis een onderzoek uitgevoerd naar de hoogte van de bouwleges binnen een twintigtal gemeenten. In onderstaande tabel is de uitkomst van dit onderzoek opgenomen in vergelijking met de uitkomsten van de uitgevoerde benchmark door PwC:

Benchmark onderzoeken

	<i>Lisse</i>	<i>Noordwijkerhout</i>	<i>Hillegom</i>	<i>Gemiddelde onderzoeken</i>	
				<i>PwC</i>	<i>Eigen Huis</i>
Lichte bouwvergunning ad € 10.000	190,00	239,00	243,00	192,00	210,80
Reguliere bouwvergunning ad € 20.000	456,00	715,00	441,00	417,00	
Reguliere bouwvergunning ad € 45.000					1.043,40

Beleid kostendekkendheid en tariefvorming

De gemeente Lisse heeft al langere tijd het beleid dat 100% van de kosten van legesproducten door baten gedekt dienen te worden. In het kader van dit onderzoek kon niet worden vastgesteld wanneer hierover het eerste besluit is genomen. Vermoed wordt dat dit in de jaren '90 is geweest. In de nota "Lisse blijft Lisse, lange termijn visie 2003-2010" van februari 2000 is aangegeven: "De tarieven voor leges dienen de kosten volledig te dekken". In 2005 heeft de Raad nogmaals aangegeven dat de legeskosten kostendekkend dienen te zijn en ook in de kadernota 2007 is dit aangegeven.

Om deze kostendekkendheid per legesproduct na te kunnen gaan, wordt door de betrokken afdeling een berekening gemaakt van de benodigde tijd per product. Voor de benodigde tijd per product wordt voor aanvang van het jaar een inschatting gemaakt door de afdelingshoofden in overleg met de afdeling Personeel en Organisatie. De afdeling PenO berekent het uurtarief, zodat een prijs per legesproduct ontstaat. Het uurtarief is gebaseerd op een gemiddeld salaris van de afdeling met een opslag van 30% voor indirecte kosten.

De berekening per product is in 2005 ingevoerd. Daarvoor was er geen kostentoerekenings-systeem. De tarieven waren historisch bepaald en er werd jaarlijks een percentage vastgesteld waarmee de tarieven verhoogd werden.

Naast bovenstaande sturing van de kostendekkendheid vooraf vindt er geen beheersing achteraf plaats. Er worden door de gemeente geen analyses gemaakt ten aanzien van de kostendekkendheid op basis van werkelijke kosten.

Bij de kostendekkendheid moet worden opgemerkt dat dit niet voor alle producten door de gemeente te sturen is. Voor een aantal producten, met name bij burgerzaken, bestaan vaste tarieven. Er zijn landelijke richtlijnen of (maximum)tarieven voor rijbewijzen, paspoorten, uittreksels uit het geboorteregister en verklaringen omtrent het gedrag. Daarnaast zijn er een aantal leges die door de gemeente bewust worden gestuurd. Bijvoorbeeld de markttarieven zijn bewust bevroren om de markt in Lisse aantrekkelijk te houden. Daarnaast is er bewust voor gekozen om voor de gehandicaptenparkeerkaarten een compensatieregeling voor de legeskosten te hanteren.

Relatie inkomsten en uitgaven leges

Inleiding

Ten aanzien van de relatie tussen de inkomsten en de uitgaven van leges zijn twee onderzoeksvragen geformuleerd, namelijk:

- Worden de leges doelmatigheid en doeltreffend besteed aan de desbetreffende gemeentelijk diensten?
- Zijn de (geraamde) baten in evenwicht met de (geraamde) lasten?

De vragen zullen in deze paragraaf worden behandeld.

Relatie legesinkomsten en uitgaven aan legesproduct

Er is in de begroting of de afdelingsplannen geen directe relatie te leggen tussen de legesinkomsten en de besteding daarvan aan de geleverde gemeentelijke diensten. Het algemene beleid is dat de inkomsten uit leges naar de algemene middelen van de gemeente vloeien en niet op de betreffende afdeling worden besteed. College en Raad besluiten vervolgens over de bestemming van deze middelen.

In de praktijk wordt bij de onderbouwing van specifieke voorstellen wel eens gebruik gemaakt van het argument dat de afdeling ook (extra) legesinkomsten verwerft. Zo is bij de afdeling bouwzaken aangegeven dat er extra opbrengsten aan leges worden verwacht, maar dat daardoor ook extra (tijdelijk) personeel nodig is. Beargumenteed wordt dat de kosten voor deze extra inzet van personeel uit de meeropbrengsten van de leges kunnen worden betaald. Een tweede voorbeeld betreft de gebruiksvergunningen. In het voorstel voor de inhaalslag gebruiksvergunningen zijn kosten aangegeven voor deze inhaalslag en wordt tevens aangegeven dat deze kosten moeten worden terugverdiend uit de leges voor gebruiksvergunningen.

Evenwicht baten en lasten leges

Het totaal aan baten en lasten van de leges opgenomen in de verordening dient in evenwicht te zijn. Dit blijkt uit een recente uitspraak van het gerechtshof Arnhem inzake een hogere beroep van de gemeente Nijkerk. Uit de uitspraak blijkt dat het totaal van leges opgenomen in één verordening kostendekkend dient te zijn, maar dat één afzonderlijke lege niet onevenredig hoog mag zijn om de rest van de niet kostendekkende leges te dekken.

Door de gemeente Lisse worden geen analyses uitgevoerd ten behoeve van de begroting of programmarekening of de legesbaten in evenwicht zijn met de aan leges gerelateerde lasten.

Binnen de gemeente wordt gebruik gemaakt van tijdschrijven om kosten aan producten (functies) toe te rekenen. Binnen de administratie worden de uren en de overige lasten op producten (functies) geboekt. Een product kan uit meerdere leges en overige activiteiten bestaan. Zodoende is een link tussen de gerealiseerde baten en lasten voor de leges niet zuiver te leggen.

Vanaf 2008 zal er een relatie worden gelegd in de begroting tussen de baten en lasten inzake leges.

In het onderzoek dat in 2007 is uitgevoerd in opdracht van de gemeente inzake leges door Steens & Partners is wel een analyse weergegeven inzake de kostendekkendheid. Deze diepgaande analyse is gebaseerd op de administratie. Echter bij deze analyses zijn een aantal aannames gemaakt omtrent tijdsbesteding om de lasten binnen een product toe te rekenen aan bepaalde leges. Zo zijn de werkelijk lasten op een afdeling vermenigvuldigd met een geschatte tijdsbesteding aan leges. De administratie is er niet op ingericht om dergelijke analyses op legesniveau te genereren. Een zuiver één op één verband op basis van werkelijke uren is op basis van de huidige administratie niet te leggen. Ter informatie is onderstaande tabel inzake de kostendekkendheid opgenomen uit het rapportage van Steens & Partners:

Tabel 3: Kostendekkendheid bouwleges

	R 2003	R 2004	R 2005	R 2006
Uitgaven				
Personeel van derden	46.549	0	0	0
Constructieberekeningen	11.859	6.981	11.267	10.920
Diverse kosten	2.622	0	0	0
Welstandskosten	21.979	15.462	16.715	21.098
Regionale brandweer	3.426	2.940	1.520	3.750
Wwb-uren	3.294	2.860	16.919	6.168
MB-uren	840	1.076	3.672	3.180
ROV-uren	245.708	370.022	404.829	318.635
Brandweer uren	21.866	13.943	34.830	27.300
Opslag algemene kosten	65.338	91.095	69.017	71.349
Totaal	423.481	504.379	559.069	462.400

Inkomsten				
Bouwleges	366.655	214.912	551.773	481.814
Welstandleges	17.646	12.427	19.157	18.608
Sloop	4.998	5.741	6.721	6.063
Totaal	389.299	233.080	577.651	506.485
Kostendekkendheid	92%	46%	103%	110%
Kostendekkendheid gemiddeld	88%			

Tabel 4: Overige leges

	R 2003	R 2004	R 2005	R 2006
Lasten rijbewijzen	26.397	34.807	43.726	62.017
Lasten burgerlijke stand	58.704	60.147	68.338	69.237
Lasten reisdocumenten	87.529	96.106	128.112	148.440
Baten rijbewijzen	35.677	41.193	36.324	69.826
Baten burgerlijke stand	37.914	49.262	40.013	80.171
Baten reisdocumenten	125.768	154.072	160.097	160.731
Kostendekkendheid	115%	128%	98%	111%
Gemiddeld	113%			

Doorberekening overhead naar leges

De tarieven voor de leges worden jaarlijks herzien. De tarieven komen tot stand op basis van een ingeschatte tijdsbesteding per dienst. De tijdsbesteding wordt door de afdeling PenO bepaald. Deze tijdsbesteding wordt vermenigvuldigd met een berekend uurtarief. De uurtarieven die worden gebruikt voor de legesberekening zijn gebaseerd op het uurloon per afdeling met een opslag van 30% voor algemene kosten. Deze algemene kosten bestaan uit posten zoals alle ondersteunende afdelingen, kosten van huisvesting en overige algemene kosten. Niet alle algemene kosten kunnen worden doorberekend in de legestarieven. De kosten moeten direct of indirect enig verband hebben met de dienstverlening (Zie wetbehandeling Gemeentewet; Memorie van Antwoord I, 3 juli 1989, Stb. 302). Zo mogen de volgende kosten niet worden toegerekend:

- Kosten van voormalig personeel;
- Kosten van beleidsvoorbereiding;
- Kosten voor handhaving, toezicht en controle (behoudens eerste controle);
- Kosten voor inspraak-, bezwaar- en beroepsprocedures.

De kosten die door de gemeente Lisse worden doorberekend in de tarieven betreffen kosten inzake huisvesting, informatie en automatisering, interne zaken, financiële zaken en personeelszaken. Hierbij is geen analyse gemaakt welke kosten direct of indirect enig verband houden met de dienstverlening. De kosten worden doorberekend op basis van een vaste opslag voor interne kosten. Het risico dat hierin kosten worden doorberekend die niet direct of indirect verband houden met de geleverde dienst is groot. Wij hebben niet kunnen achterhalen of de gehanteerde 30% indirect aan de leges zijn toe te rekenen (Zie wetbehandeling Gemeentewet; Memorie van Antwoord I, 3 juli 1989, Stb. 302).

Politieke sturing leges

Inleiding

Ten aanzien van de politieke sturing van de leges zijn vier onderzoeksvragen geformuleerd, namelijk:

- Wie bepaalt wanneer welke leges veranderd worden, en met welke periodiciteit? Worden veranderingen in de leges teruggekoppeld met de Raad?
- Wordt de kostenverdeling over alle leges door de Raad (politiek) gestuurd?
- Is bovenstaande vraag in de loop der jaren door de dualisering veranderd?
- Staat er een herstructurering/ verhoging van leges op stapel, door het wegvallen van gemeentelijke belastingen zoals de onroerend zaaksbelasting, welke leges betreft dit?

De vragen zullen in deze paragraaf worden behandeld.

Besluitvorming omtrent leges

De afdeling financiën neemt het initiatief om in het najaar een herziene legesverordening, inclusief tarieven, in concept rond te sturen aan alle betrokken afdelingen. De betrokken afdeling gaat na of er nieuwe legesproducten zijn bijgekomen die opgenomen moeten worden. Verder checkt de afdeling of er belangrijke wijzigingen in het product zijn geweest, bijvoorbeeld door nieuwe regelgeving. Nieuwe regels kunnen invloed hebben op de benodigde tijd per product. Er vindt geen structureel overleg plaats over deze wijzigingen met buurgemeenten. Na een reactie van de betrokken afdelingen wordt het voorstel voorgelegd aan het College en aan de Raad.

Naast deze jaarlijkse cyclus zijn er tussentijdse wijzigingen, meestal als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving.

Sturing inzake leges vanuit de Raad

Voorstellen voor het aanpassen van de leges worden inhoudelijk gestuurd door het bestaande beleid te komen tot een kostendekkendheid van 100%. Deze sturing vindt alleen vooraf plaats bij de tariefbepaling. Achteraf vindt geen beheersing plaats van de realisatie inzake de leges. Hiervoor is door de gemeente een eerste aanzet gemaakt door de uitvoering van het onderzoek van Steens & Partners. De organisatie heeft hiermee blijk gegeven van het belang van de analyses achteraf.

Er is bij de Raad aandacht voor incidentele wijzigingen in de tarieven. Wij troffen daarvan tijdens ons onderzoek de volgende voorbeelden aan:

- De gehandicaptenkaart werd van 2005 naar 2006 verhoogd van € 25,- naar € 227,-. Er is vervolgens besloten tot een compensatie van 75% van het tarief (zie ook compensatieregeling tarieven legesverordening, 14-12-2006).
- De huwelijksleges buiten het gemeentehuis (bijv. kasteel Keukenhof) kennen een apart tarief. Toen dit tarief werd verlaagd bleken een aantal paren reeds een afspraak gemaakt te hebben. Dit gebeurde vroeger op het moment van ondertrouw. Op verzoek van de Raad is dit moment veranderd in het moment waarop de afspraak wordt gemaakt en zijn de betrokken paren gecompenseerd.
- Voor tijdelijke gebruiksvergunningen, die soms nodig zijn bij de aanvraag van een buurtbarbecue met meer dan 50 personen, is een compensatieregeling vastgesteld door de Raad op 14 december 2006. Deze regeling betreft naast tijdelijke gebruiksvergunningen ook de loterij- of prijsvraagvergunning, de tijdelijke drank- en horecavergunning en enkele andere vergunningen.
- De marktтарieven zijn bevroren om de markt in Lisse aantrekkelijk te houden.

Dualisering en leges

De rolverdeling en het proces van voorbereiding en vaststelling van de legesverordening en de legestarieven is na de dualisering niet veranderd. Er is bijvoorbeeld geen mandaat aan het college gegeven voor het vaststellen van bepaalde tarieven. De Raad heeft zijn controlerende of kaderstellende rol niet wezenlijk anders ingevuld na het jaar 2002.

Gemeentelijke belastingen en leges

Er is ambtelijk of bestuurlijk geen voorstel in voorbereiding om de leges structureel te herzien of fors te verhogen als gevolg van het wegvallen van gemeentelijke belastingen. Overigens is er ook nauwelijks ruimte om meeropbrengsten uit leges te realiseren. De gemeente Lisse streeft al enige tijd naar 100% kostendekkendheid en de baten mogen niet hoger zijn dan de lasten (art. 229b lid 1 Gemeentewet).

Doelmatigheid van de legesproducten

Inleiding

Wij hebben een korte analyse van de doelmatigheid gemaakt aan de hand van het geformuleerde normenkader in de bijlage. In deze paragraaf zal aan de hand van de normen een korte uiteenzetting van deze analyse worden gegeven.

Nacalculatie en vergelijken

De gemeente Lisse hanteert een urenregistratiesysteem. In dit systeem worden uren geschreven op groepen van legesproducten. Er worden geen uren geschreven per type vergunning. Hierdoor is

een nacalculatie per type vergunning om de kostendekkendheid te analyseren niet mogelijk. Bij de herziening van de leges wordt geen nacalculatie uitgevoerd op de betrokken afdeling en ook niet door de afdeling financiën. Er is dus geen systeem om op basis van werkelijke uren per legesproduct en tarieven te berekenen in hoeverre de kostendekkendheid is gerealiseerd. Een dergelijke berekening speelt dus geen rol bij de vaststelling van de tarieven voor het komende jaar.

Er worden geen kengetallen over meerdere jaren bijgehouden om de prestaties van Lisse te vergelijken met andere gemeenten en zo nodig bij te sturen.

Inzet personeel

Door het relatief kleine aantal medewerkers voor de diverse legesproducten is de gemeente kwetsbaar bij uitval van medewerkers, bijvoorbeeld door ziekte.

Klanttevredenheid

Het Nipo heeft de klanttevredenheid gemeten. De gemeente scoorde een ruime 7 en heeft als doel aangegeven een 8 te willen scoren. Lisse heeft verder een systeem van klantkaarten ingevoerd. De blauwe kaarten zijn bedoeld voor een vraag, rode kaarten betreffen een klacht en groene kaarten een compliment.

Mandatering

Het afdelingshoofd bouwzaken heeft de medewerkers gemandateerd om zaken af te handelen. Worden er (politieke) problemen voorzien dan wordt van deze mandatering geen gebruik gemaakt.

Koppeling aanvraag en factuur

Er is geen geautomatiseerde koppeling tussen het systeem voor bouwvergunningen en de facturatie. De aanvragen worden handmatig doorgegeven. Er vindt geen handmatige controle plaats van de aantallen te factureren bouwvergunningen.

Controle op bouwsom en bouwleges

De hoogte van de bouwleges is afhankelijk van de bouwsom. Voor de bouwsom gebruikt de bouwinspecteur een boek met normbedragen per m³. Als de opgegeven bouwsom afwijkt van deze normen dan wordt ambtshalve een legesbedrag vastgesteld. Wordt een bouw aanvraag niet ontvankelijk verklaard dan betaalt betrokkene toch € 106,-.

Ontwikkelingen

De realisatie van een (brede) gemeentewinkel wordt voorbereid. In dat kader worden de werkprocessen beschreven. Dit geeft de mogelijkheid de doelmatigheid nog eens kritisch te bekijken.

Daarnaast zal in de gemeentewinkel een verwijssysteem worden ingevoerd (BAVAC) waarmee de behandeltijd per type aanvraag aan de balie gemeten kan worden voor een aantal producten. Dit levert mogelijkheden om de behandeltijd per product te meten en te sturen.

Deel B: Conclusies en aanbevelingen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden conclusies geformuleerd die antwoord geven op de gestelde onderzoeksvragen. Vervolgens zijn per onderzoeksvraag aanbevelingen geformuleerd.

In dit onderzoek naar de leges stonden de volgende vragen centraal:

- a Welke leges worden geheven en hoe hoog zijn deze leges in Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout?
- b Zijn alle retributieve diensten en tarieven ook neergelegd in legesverordeningen?
- c Hoe verhoudt de hoogte van de legestarieven zich ten opzichte van gemeentes van gelijke grootte?
- d Wat is het beleid van de gemeente ten opzichte van de kostendekkendheid?
- e Worden de legesinkomsten doelmatig en doeltreffend besteed aan de betreffende geleverde gemeentelijke diensten?
- f Wordt overhead van het gemeentelijke apparaat doorberekend in de leges? Hoe, hoeveel, waarin en waarom (niet)?
- g Zijn de (geraamde) baten in evenwicht met de (geraamde) lasten?
- h Wie bepaalt wanneer welke leges veranderd wordt, en met welke periodiciteit? Worden veranderingen in de leges teruggelinkt naar de raad?
- i Wordt de kostenverdeling over alle leges door de raad (politiek) gestuurd?
- j Is dit in de loop der jaren onder andere door de dualisering veranderd?
- k Staat er een herstructurering/verhoging van leges op stapel, door het wegvallen van gemeentelijke belastingen zoals de onroerend zaakbelasting, welke leges betreft dit dan?

Bij deze vragen lag het accent op de kostendekkendheid van de leges en de sturing op kostendekkendheid (vraag b, d, f, g, h en i) en daarnaast een kort vergelijkend onderzoek naar de hoogte van de leges in vergelijking tot andere gemeentes (vraag c). De overige vragen hebben een meer beschrijvend karakter en zijn daarom ook op die wijze in de conclusies en aanbevelingen verwerkt.

Kostendekkendheid: kaders, sturing en controle

De onderzoeksvragen over kostendekkendheid laten zich beschrijven als een proces waarbij de Raad kaders stelt. Het college stuurt door jaarlijkse herzieningsvoorstellen van de legestarieven en verordening en het ambtelijk apparaat werkt met een systeem van correcte kostentoe rekening en daadwerkelijk de legesproducten verstrekt. Per onderzoeksvraag zijn normen aangegeven (zie bijlage normenkader). Wordt niet aan deze normen voldaan dan is dit aangegeven met de kleur rood, wordt aan enkele normen wel voldaan en aan enkele niet voldaan dan is dit aangegeven met

de kleur oranje. Bij de kleur groen wordt aan vrijwel alle normen voldaan. De verdere uitleg en invulling is verwerkt in de conclusies en aanbevelingen.

Helder beleid voor de kostendekkendheid van legesproducten (vraag d)	
Verwerking van alle retributieve diensten en tarieven in de legesverordening (vraag b)	
Kostentoe rekening en doorberekening van de overhead in de legestarieven (vraag f)	
Verandering en bijstelling van de leges (vraag h)	
Controle en sturing op kostendekkendheid (vraag g, h, i en j)	

Conclusies

De Raad van Lisse heeft een beleid van 100% kostendekkend voor de legesproducten. Daarbij is een compensatieregeling vastgesteld voor maatschappelijke instellingen.

In dit onderzoek zijn de legesproducten van Lisse gelegd naast een checklist van legesproducten van andere gemeenten. De producten in Lisse komen in hoge mate overeen met andere gemeenten, er zijn geen opmerkelijke verschillen aangetroffen. Mocht er een legesproduct (een product waarbij sprake is van een aanvraag en een beschikking) vergeten zijn dan is er een artikel in de verordening dat het mogelijk maakt toch een vast bedrag voor dit niet opgenomen legesproduct te heffen.

Bij de toerekening van kosten aan de legesproducten wordt gebruik gemaakt van een ureninzet vermenigvuldigt met een tarief. Daarnaast worden algemene kosten toegerekend naar analogie van de kostenverdeling uit de begroting. Omdat er bij de toerekening van leges sprake moet zijn van enig direct of indirect verband met het legesproduct, is dit niet toegestaan. De wetbehandeling geeft een aantal voorbeelden van kosten die niet mogen worden toegerekend.

De kosten voor legesproducten wordt vooraf berekend en is voor ieder legesproduct transparant. Er is echter geen controle achteraf mogelijk of de werkelijke kosten in evenwicht waren met de werkelijke baten. De urenadministratie maakt geen onderscheid in legesproducten en niet-legesproducten. Er vinden geen nacalculaties plaats, bijvoorbeeld van de kosten en opbrengsten van de bouwleges. Hierdoor is er geen rapportage en wordt er door College en Raad niet daadwerkelijk gestuurd op de mate van kostendekkendheid van de leges.

Er vindt wel een jaarlijkse herziening van de legesverordening en van de tarieven plaats. Daarbij wordt vooral gecontroleerd op volledigheid, worden nieuwe producten toegevoegd en wordt op andere punten geactualiseerd. Deze herziening wordt door de Raad vastgesteld.

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om inzichtelijk te maken dat de toegerekende overhead direct of indirect enig verband heeft met de dienstverlening. Daarbij dienen in ieder geval de bij de wetbehandeling genoemde niet geoorloofde kostencomponenten niet in de toerekening te worden betrokken. Deze berekening resulteert in te hanteren uurtarieven voor de legesproducten.

Om te kunnen sturen op de realisatie van de doelstelling 100% kostendekkendheid voor de legesproducten is het nodig te weten wat de kosten zijn van de legesproducten. De urenregistratie dient daarop ingericht te worden en gebruikt te worden, zonder dat het nodig is van ieder legesproduct afzonderlijk de exacte urenbesteding bij te houden. Geadviseerd wordt te werken met groepen van legesproducten. Met het hierboven genoemde uurtarief kunnen de kosten worden berekend. In het kader van de P&C cyclus wordt vervolgens over het gerealiseerde dekkingspercentage gerapporteerd, zodat door het College kan worden bijgestuurd en de Raad kan controleren en zo nodig bijgestelde tarieven kan vaststellen.

Hoogte leges ten opzichte van andere gemeenten

Conclusies

Tussen gemeenten bestaan grote verschillen voor de leges binnen het thema bestuurszaken (kosten voor begroting e.d.). Lisse zit daarbij iets boven het gemiddelde.

De verschillen in leges voor de burgerlijke stand zijn relatief klein. De richtlijnen van het Rijk hebben hierop grote invloed.

Voor bouwvergunningen blijft Lisse dicht bij het gemiddelde voor de kleinere bouwvergunningen, maar voor de grotere bouwvergunningen heeft Lisse hogere tarieven dan de benchmarkgemeenten.

Doelmatigheid legesproducten

Conclusies

Alhoewel er geen volledig doelmatigheidsonderzoek is uitgevoerd, kunnen toch enkele opmerkingen gemaakt worden over de doelmatigheid van de legesproducten. Er wordt in Lisse aandacht geschonken aan de klanttevredenheid en in het kader van de gemeentewinkel ook gewerkt aan verbetering van de dienstverlening. Daarbij valt het systeem van de blauwe, rode en groene kaarten in positieve zin op. Een aandachtspunt is de koppeling tussen bouwvergunningen en facturering en de controle daarop.

Aanbevelingen

Aanbevolen wordt te bezien of een geautomatiseerde koppeling gemaakt kan worden tussen het systeem van bouwvergunningen en de facturering. In de huidige vorm wordt aanbevolen hierop periodiek te controleren.

Overige onderzoeksvragen

De overige onderzoeksvragen met een informatief karakter worden hieronder kort beantwoord. De inkomsten uit leges gaan naar de algemene middelen en worden niet geoormerkt voor kosten of investeringen in de legesproducten. De dualisering heeft de wijze waarop de leges worden aangepast niet veranderd. Wel is hierboven de controlerende rol van de Raad op de doelstelling van 100% kostendekkendheid benadrukt. Er wordt geen herstructurering van de leges voorzien vanwege de veranderingen van de onroerend zaakbelasting. Bij een kostendekkendheid van 100% zijn hogere inkomsten ook niet meer mogelijk. Immers, de leges mogen niet meer opbrengen dan de daaraan toegerekende kosten.

A Normenkader

In het normenkader zijn per onderzoeksvraag de normen aangegeven. Deze normen hebben soms een “hard” karakter, bijvoorbeeld als er sprake is van wettelijke vereisten. Dat is aangeduid met een (N) van norm. In andere gevallen is er meer sprake van een adviesnorm, bijvoorbeeld bij de vergelijking met het gemiddelde van andere gemeenten, dit is aangeduid met een (A) van adviesnorm.

Welke leges worden geheven en hoe hoog zijn deze leges?
Beschrijving van leges zoals opgenomen in de legesverordening. (N)
De leges zoals opgenomen in de legesverordening worden ook verantwoord in de jaarrekening. (N)
Zijn alle retributieve diensten en tarieven ook neergelegd in legesverordeningen?
Alle baten uit leges die vermeld zijn in de jaarrekening zijn vermeld in de legesverordening. (N)
Alle legesproducten op de opgestelde checklist zijn in de legesverordening terug te vinden. (N)
Hoe verhoudt de hoogte van de legestarieven zich ten opzichte van gemeentes van gelijke grootte?
Vergelijking legestarieven met landelijke benchmarks. (A)
Vergelijking met vijf vergelijkbare gemeenten. (A)
Wat is het beleid van de gemeente ten opzichte van de kostendekkendheid?
Er is een heldere keuze door de Raad gemaakt over de mate waarin de gemaakte kosten gedekt moeten worden door de leges. (N)
Er is een transparante cijfermatige onderbouwing van de leges per werkproces (evt. per processtap). (N)
Worden de legesinkomsten doelmatig en doeltreffend besteed aan de betreffende geleverde gemeentelijke diensten?
Er is vanuit de programmabegroting en/of afdelingsplannen een relatie te leggen tussen de legesinkomsten en de besteding daarvan aan de geleverde gemeentelijke diensten. (A)
Wordt overhead van het gemeentelijke apparaat doorberekend in de leges? Hoe, hoeveel, waarin en waarom (niet)?
Er is een toerekeningssystematiek aanwezig. (N)
Voor de doorberekening van kosten van andere afdelingen worden dezelfde uitgangspunten gehanteerd. (N)
Kosten die een direct of indirect verband hebben met de dienstverlening worden toegerekend, niet de kosten die geen verband hebben met de dienstverlening. (N)

Bij de gehanteerde tarieven wordt niet sterk afgeweken van de tarieven uit de Handleiding Overheidstarieven. (A)
Zijn de (geraamde) baten in evenwicht met de (geraamde) lasten?
Er is sprake van evenwicht tussen baten en lasten (art. 229b, lid 1, Gemeentewet), blijkt uit begroting en rekening over de periode 2000-2005. (N)
Wie bepaalt wanneer welke leges veranderd worden en met welke periodiciteit? Worden veranderingen in de leges teruggekoppeld naar de raad?
Er is een jaarlijkse herziening van de legesverordening en van de legestarieven door de Raad. (A)
Wordt de kostenverdeling over alle leges door de raad (politiek) gestuurd?
Er is sprake van een jaarlijkse analyse op basis van een nacalculatie van kostendekkendheid die wordt gestuurd aan de Raad. (A)
De Raad heeft duidelijke keuzes gemaakt over de kostendekkendheid, zodat binnen deze kaders gestuurd wordt. (A)
Is dit in de loop der jaren onder andere door de dualisering veranderd?
Na 2002 is er sprake van een andere rolverdeling tussen Raad (kaderstellen, controlerend en vertegenwoordigend) en College (uitvoerend) als gevolg van de dualisering. (A)
Staat er een herstructurering/verhoging van leges op stapel, door het wegvallen van gemeentelijke belastingen zoals de onroerend zaakbelasting, welke leges betreft dit dan?
Wel of geen aanwijzingen/voorstellen (A)
Worden de producten waarvoor leges worden geheven doelmatig verstrekt?
Er is een systeem dat inzicht geeft in de ontwikkeling van het werkelijk aantal uren per legesproduct. (A)
Er is een nacalculatie op basis van kengetallen en prestaties om in te verkrijgen in verschillen tussen begroting en realisatie. (A)

ICT aandachtspunten:

Er is een geautomatiseerd systeem waaruit rapportages kunnen worden gegenereerd met daarin informatie over het aantal aanvragen/vergunningen en het aantal verstrekte vergunningen. (A)

De registratiesystemen zijn onderling verbonden. (A)

Er is een eenduidig facturatie systeem. (A)

Er is controle op de volledigheid van de facturering. (A)

Medewerkers kenmerken de gebruikersvriendelijkheid van het geautomatiseerde systeem als tenminste ruim voldoende. (A)

Aandachtspunten stroomlijnen processen en vereenvoudiging regelgeving:

De mandatering is geregeld met een mandateringsbesluit. (A)

Klanttevredenheid wordt periodiek gemeten en verbeterpunten worden opgepakt. (A)

Overige ontwikkelingen op dit terrein. (A)

Doelmatige inzet van personele capaciteit:

De ontwikkeling van de productiviteit per medewerker (directe uren per medewerker) ligt op of boven de landelijke benchmark (Handleiding overheidstarieven 2007). (A)

De gemeente beschikt over een flexibel systeem om pieken en dalen in het aantal aanvragen op te vangen. (A)

Er worden kengetallen bijgehouden om personele inzet (uren) en prestaties te meten, te vergelijken met andere gemeenten en zo nodig hierop te sturen. (A)

Eventuele toekomstige ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op het proces. (A)

B Overzicht van geraadpleegde documentatie

- Begroting en jaarrekening gemeente Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout 2005 en 2006.
- Legesverordeningen 2006 en 2007 Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout.
- Legesverordeningen 2006 en 2007 Goedereede, Zoeterwoude, Oegstgeest, Teylingen en Lansingerland (alleen 2007).
- Onderzoeksrapport “De bouwvergunning”, Vereniging Eigen Huis, Amersfoort, 2005.
- M.A. Allers, C. Hoeben, J.Th. van der Veer, E. Gerritsen, “Atlas van de lokale lasten 2006”, Coelo, Groningen, 2006.
- M.A. Allers, C. Hoeben, J.Th. van der Veer, A.S. Zeilstra, “Atlas van de lokale lasten 2007”, Coelo, Groningen, 2007.
- Staatsblad 2006, nr 368 en 723.
- Websites:
 - www.vng.nl
 - www.coelo.nl
 - www.eigenhuis.nl

C Lijst van geïnterviewde personen

- Drs. W.J.H.S. Lindelauf RA RO. Steens & Partners
- Dhr. A.N.M. van Wieringen. Gemeente Lisse
- Dhr. H. Cederhout, hoofd financiële administratie, gemeente Lisse
- Mw. W.P.S. Duivenvoorde, senior medewerker Belastingen, gemeente Lisse
- Mw. C.D. Schreuder, wnd. Hoofd Burgerzaken, gemeente Lisse
- Dhr. R.H.G.M. van den Broek, Planning en Control, gemeente Lisse
- Dhr. G. Bruggeman, hoofd afdeling ROV, gemeente Lisse
- Dhr. B.H.C. Brekelmans, wethouder gemeente Lisse

D Checklist bouwleges

Bouwvergunningen

Tarief

Het tarief voor het in behandeling nemen van een principeverzoek tot beoordeling van een gebruiksverandering bedraagt:

Bouwvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een lichte bouwvergunning als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel q, van de Woningwet of van een reguliere bouwvergunning als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Woningwet:

Reguliere bouwvergunning 1e fase

Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag bouwvergunning 1e fase, als bedoeld in artikel 56a, tweede lid, van de Woningwet bedraagt 60% van het tarief van een reguliere bouwvergunning, zoals genoemd in artikel 5.2.2.

Overschrijving

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het overschrijven van een verleende bouwvergunning als bedoeld in artikel 10.3 van de bouwverordening:

Verhoging

Indien een aanvraag betrekking heeft op een bouwplan waarvoor een vergunning moet worden verleend met toepassing van artikel 15, 16 en 17 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening of artikel 50, vierde of zesde lid, van de Woningwet, wordt het overeenkomstig 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 berekende bedrag verhoogd met:

Indien een aanvraag betrekking heeft op een bouwplan waarvoor een vergunning moet worden verleend met toepassing van artikel 11 (wijziging/uitwerking) of artikel 19, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening of artikel 50, vierde of zesde lid, van de Woningwet, wordt het overeenkomstig artikel 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 berekende bedrag verhoogd met:

Indien een aanvraag betrekking heeft op een bouwplan waarvoor een vergunning moet worden verleend met toepassing van artikel 19, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening of artikel 50, vierde of zesde lid, van de Woningwet, wordt het overeenkomstig artikel 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 berekende bedrag verhoogd met:

Indien een aanvraag betrekking heeft op een bouwplan waarvoor een vergunning moet worden verleend met toepassing van artikel 19, derde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening of artikel 50, vierde of zesde lid, van de Woningwet, wordt het overeenkomstig artikel 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 berekende bedrag verhoogd met:

Indien een aanvraag betrekking heeft op een bouwplan waarvoor een vergunning moet worden verleend met toepassing van artikel 11 (wijziging/uitwerking) of artikel 19, eerste of tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening of artikel 50, vierde of zesde lid, van de Woningwet, wordt het overeenkomstig artikel 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 berekende bedrag verhoogd voor:

- een beoordeling inzake een hogere grenswaarde/lawaai, met:
- een beoordeling inzake de luchtkwaliteit, met:
- een beoordeling inzake de externe veiligheid, met:

Vergunningvrije bouwwerken

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een verzoek tot het verstrekken van een schriftelijke verklaring met betrekking tot de vraag of een bepaald bouwplan al dan niet bouwvergunningvrij is:

Definitief buiten behandeling laten

Het tarief bedraagt indien een aanvraag bouwvergunning definitief buiten behandeling wordt gelaten vanwege het niet voldoen aan de indieningsvereisten zoals aangegeven in het "Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning":

Bodemgesteldheidsonderzoek

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het beoordelen van de onderzoeksopzet van een onderzoeksrapport inzake de gesteldheid van de bodem, als bedoeld in Bijlage 1.2.6, sub e van het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning:

Indien de aanvraag uitsluitend een vooronderzoek als bedoeld in de NVN 5725, uitgave 1999, naar het historisch gebruik en naar de bodemgesteldheid betreft:

Indien de aanvraag verkennend onderzoek naar de milieu-hygiënische kwaliteit van de bodem volgens NEN 5740, uitgave 1999 of "Bodemonderzoek milieuvergunningen en BSB", SDU uitgave 1993, betreft:

Indien de aanvraag nader onderzoek naar de ernst van de verontreiniging volgens "Protocol Nader Onderzoek Deel 1, SDU uitgave 1994 of "Richtlijn nader onderzoek, deel 1, SDU uitgave 1995 betreft:

Welstand en monumenten

Indien met betrekking tot een aanvraag bouw- of reclamevergunning door een welstandscommissie een advies over de welstandsaspecten en/of door een monumentencommissie een advies over de monumentenaspecten wordt uitgebracht, bedragen de rechten onverminderd het vermelde onder artikel 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 ongeacht of tot verlening van een vergunning van een vergunning wordt overgegaan:

Agrarische deskundige

Indien op een aanvraag bouwvergunning of een aanvraag aanlegvergunning door een agrarische deskundige of een landschapdeskundige over de agrarische c.q. de landschappelijke aspecten een advies wordt uitgebracht, bedragen de rechten onverminderd het vermelde onder 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4, en ongeacht of tot verlening van de vergunning wordt overgegaan:

Aanlegvergunningen

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 14 of 21, derde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (aanlegvergunning):

Indien een aanvraag betrekking heeft op werken of werkzaamheden waarvoor een aanlegvergunning moet worden verleend met toepassing van artikel 16 of 46, zesde, achtste of tiende lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, wordt het overeenkomstig 5.7.1. berekende bedrag verhoogd met:

Indien de aanvraag betrekking heeft op werken of werkzaamheden waarvoor een aanlegvergunning met worden verleend met toepassing van artikel 46, zevende lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, wordt het overeenkomstig 5.7.1 berekende bedrag verhoogd met:

Indien op een aanvraag aanlegvergunning door een natuur- en/of landschapsdeskundige over de natuur- en landschappelijke aspecten een advies wordt uitgebracht, bedragen de leges, onverminderd het vermelde onder 5.7.1, 5.7.2 en 5.7.3, en ongeacht of tot verlening van de vergunning wordt overgegaan:

Bestemmingswijzigingen

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot verkrijgen van een vrijstelling van het geldende bestemmingsplan als bedoeld in artikel 15, 17 en 19, derde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, waarbij geen sprake is van een bouwplan waarvoor een bouwvergunning als bedoeld in 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 is vereist en geen sprake is van werken of werkzaamheden waarvoor een aanlegvergunning vereist is als bedoeld in artikel 5.7.1:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor medewerking als bedoeld in artikel 11 (wijziging/uitwerking) partiële herziening van het bestemmingsplan of tot het verkrijgen van een vrijstelling als bedoeld in artikel 19, eerste of tweede, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, waarbij geen sprake is van een bouwplan waarvoor een bouwvergunning als bedoeld in artikel 5.2.2, onderscheidenlijk 5.2.3 of 5.2.4 is vereist en geen sprake is van werken of werkzaamheden waarvoor een aanlegvergunning vereist is als bedoeld in 5.7.1:

Gebruiksvergunningen in verband met brandveiligheid

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een gebruiksvergunning met betrekking tot het brandveilig gebruik van een bouwwerk.

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een tijdelijke gebruiksvergunning met betrekking tot het brandveilig gebruik van een bouwwerk, als bedoeld in artikel 6.1.1 van de bouwverordening

- voor een bouwwerk waarin een gebruiksoppervlakte wordt gebruikt van minder dan 500 m²:
- voor een bouwwerk waarin een gebruiksoppervlakte wordt gebruikt van 500 m² of meer:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een **herhalingsaanvraag** tot het verstrekken van een tijdelijke gebruiksvergunning met betrekking tot het brandveilig gebruik van een bouwwerk, als bedoeld in artikel 6.1.1 van de bouwverordening voor een bouwwerk waarin een gebruiksoppervlakte wordt gebruikt van minder dan

- voor een bouwwerk waarin een gebruiksoppervlakte wordt gebruikt van minder dan 500 m²;
- voor een bouwwerk waarin een gebruiksoppervlakte wordt gebruikt van 500 m² of meer:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een (tijdelijke) gebruiksvergunning met betrekking tot het brandveilig gebruik van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1.1 van de brandbeveiligingsverordening inrichtingen met een oppervlakte van minder dan 500 m²:

- Inrichtingen met een oppervlakte van meer dan 500 m²:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een **herhalingsaanvraag** tot het verstrekken van een (tijdelijke) gebruiksvergunning met betrekking tot het brandveilig gebruik van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1.1 van de brandbeveiligingsverordening inrichtingen met een oppervlakte van minder dan 500 m²:

- Inrichtingen met een oppervlakte van meer dan 500 m²:

Overschrijving

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het overschrijven van een verleende gebruiksvergunning als bedoeld in de artikelen 6.1.1 van de bouwverordening en/of 2.1.1 van de brandbeveiligingsverordening

Sloopvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een sloopvergunning als bedoeld in artikel 8.1.1 van de bouwverordening:

- Met asbest

Monumentenvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag van een vergunning tot het wijzigen van een monument als bedoeld in de Monumentenwet of de Monumentenverordening, indien de aanvraag betrekking heeft op:

- een rijksmonument;
- een gemeentelijke monument:

5.12 Overig

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, een vrijstelling of een andere beschikking voor zover daarvoor niet elders in dit hoofdstuk een tarief is opgenomen:

E Checklist Overige leges

Algemeen

Tarief

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen.

afschriften, doorslagen of fotokopieën van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, vermeerderd

kaarten, tekeningen en lichtdrukken, al dan niet behorend bij de in de bovenstaand genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart, tekening of lichtdruk,
- idem maar dan in kleur:

een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:

Stukken op uittreksel, welke op verzoek van de aanvrager moeten worden opgemaakt voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen

Het verstrekken van een Knipselkrant

Bestuursstukken

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

- een gebonden uitgave van de programmabegroting:
- een gebonden uitgave van de productenraming:
- een gebonden uitgave van de jaarstukken:
 - Voorjaarsnota/ najaarsnota
 - Programmarekening
 - Productenrekening
 - Burgerjaarverslag

Het tarief bedraagt voor het afsluiten van een abonnement op de verslagen of de stukken behorende bij de raadsvergadering, voor een kalenderjaar:

- a. indien deze worden afgehaald:
- b. indien deze worden toegezonden:

Het tarief bedraagt voor het afsluiten van een abonnement op de verslagen of de stukken van de vergadering van een raadscommissie, voor een kalenderjaar:

- a. indien deze worden afgehaald:
- b. indien deze worden toegezonden:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een verordening van de gemeente, de voorschriften, behorende bij bestemmingplannen daaronder begrepen.

Bovenstaande abonnementen digitaal

Burgerlijke stand

Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap, in het gemeentehuis.

Voor het in behandeling nemen van een wijziging van het tijdstip, datum en/of locatie voor het voltrekken van een huwelijk, per wijziging:

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een trouwboekje of partnerschapsboekje danwel een duplicaat:

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een trouwboekje of partnerboekje in een luxe uitvoering:

Het tarief bedraagt voor het beschikbaar stellen van gemeentelijke getuigen bij een huwelijksvoltrekking en/of bij een registratie van partnerschap:

Het tarief bedraagt voor het doen van naspeuringen in de registers van de Burgerlijke stand, voor ieder daaraan besteed kwartier of gedeelte daarvan:

Het tarief bedraagt voor het omzetten van een huwelijk naar een geregistreerd partnerschap of visa versa:

Verstrekkings uit de Gemeentelijke basisadministratie

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens als bedoeld in artikel 6, vijfde of zevende lid, van het besluit gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens:

Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de gemeentelijke basisadministratie, voor ieder daaraan besteed kwartier of gedeelte daarvan:

Het tarief voor het vervaardigen van een overzicht naar leeftijdsopbouw uit het geautomatiseerd systeem bedraagt:

Het tarief voor het vervaardigen van een overzicht anders dan naar leeftijdsopbouw bedraagt:

Het tarief voor het aanvragen van een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie bedraagt:

Gemeentearchief

Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan besteed kwartier:

Kiezersregister

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een inlichting betreffende de registratie van de aanvrager als kiezer, bedoeld in artikel D4 van de Kieswet, per inlichting:

Vastgoedinformatie

Het tarief bedraagt voor van het in behandeling nemen van een aanvraag:

tot het verstrekken van een fotokopie of een lichtdruk van een plan, zoals een bestemmingsplan, voorbereidingsbesluit, streekplan, wegenkaart behorende bij de legger bedoeld in onderstaand onderdeel of stadsvernieuwingplan:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift, per afschrift en/of uittreksel:

- uit de gemeentelijke gebouwenadministratie:
- uit de legger bedoeld in artikel 27 van de Wegenwet:
- van de inschrijving in het register bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Monumentenwet 1988
- uit de openbare register van beschermde monumenten bedoeld in artikel 20 van de Monumentenwet 1988:
- uit het register bedoeld in artikel 57, eerste lid, van de Woningwet:
- uit de kadastrale massale output:
- uit het publiekrechtelijke beperkingenregister of uit brondocumenten van dit register:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van kopieën van:

- het gemeentelijk adressenbestand, per adres:
- het relatiebestand adres-kadastraal perceel, per perceel:
- het adres-coördinatenbestand, per adres-coördinaat:
- de gebouwenregistratie, per bladzijde op A4-formaat:

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een kopie van een digitale fotokaart

Het tarief voor het raadplegen van de geautomatiseerde kadastrale stukken bedraagt:

- per kadastraal perceel:
- per hypotheekinschrijving:
- per beslaglegging:
- per inschrijving in het scheepsregister:

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een kopie (analoog) vanuit de digitale Grootschalige Basiskaart

Het tarief bedraagt voor het uitvoeren van een historisch bodemonderzoek:

Reisdocumenten

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

- tot het verstrekken van een nationaal paspoort, een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen:
- tot het verstrekken van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort (zakenpaspoort):
- tot het verstrekken van een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort):
- tot het bijschrijven van een kind in een reisdocument als bedoeld bovenstaand.
- direct bij aanvraag nieuw document:
- achteraf in een bestaand document met bijschrijvingssticker:

Toeslag spoedaanvraag per reisdocument (inclusief bijschrijven van kinderen)

Toeslag spoedaanvraag, per bijschrijvingssticker:

- tot het verstrekken van een Nederlandse identiteitskaart:

Bij het afgeven van een reisdocument, indien aan de aanvrager reeds eerder een reisdocument is verstrekt, wegens vermissing, een nieuw document aanvraagt, wordt het bedrag van de verschuldigde rechten verhoogd voor de extra werkzaamheden met:

Rijbewijzen

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs:

Het tarief bedraagt voor in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van gegevens uit het Centraal Register Rijbewijzen:

Het uitreiken van een aanvraagformulier voor een geneeskundige verklaring:

Bij het afgeven van een rijbewijs, indien aan de aanvrager reeds eerder een rijbewijs is verstrekt en de aanvrager, wegens vermissing, een nieuw rijbewijs aanvraagt, wordt het bedrag van de verschuldigde rechten verhoogd voor de extra werkzaamheden met:

Toeslag spoedprocedure afgifte rijbewijs:

Wet op de Kansspelen

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de Kansspelen voor een periode van twaalf maanden voor één of twee speelautomaten:
automaten:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de Kansspelen (loterijvergunning) of een vergunning als bedoeld in artikel 28 van de Wet op de Kansspelen (prijsvraagvergunning):

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een **herhalingsaanvraag** tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de Kansspelen (loterijvergunning) of een vergunning als bedoeld in artikel 28 van de Wet op de Kansspelen (prijsvraagvergunning):

Drank- en Horecawet

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning ingevolge artikel 3 van de Drank- en Horecawet:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een **herhalingsaanvraag** tot het verkrijgen van een vergunning ingevolge artikel 3 van de Drank- en Horecawet:

In afwijking van het onder 12.1 bepaalde bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning ingevolge artikel 3 van de Drank- en Horecawet, voor zover het uitsluitend gaat om een wijziging van de rechtsvorm en/of wijziging van leidinggevenden:

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een ontheffing of een verklaring als bedoeld in artikel 35 van de Drank- en Horecawet bedraagt het tarief:

Winkeltijdenwet

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

voor een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet of het Vrijstellingsbesluit Winkeltijden

tot het verlenen van toestemming om bovenstaande bedoelde ontheffing over te dragen aan een ander:

tot het intrekken of wijzigen van bovenstaande bedoelde ontheffing:

Huisvestingswet

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

tot het verkrijgen van een huisvestingsvergunning als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Huisvestingswet:

tot het verkrijgen van een splitsingsvergunning als bedoeld in artikel 33 van de Huisvestingswet:

- Vergunning samenvoeging woonruimte
- Vergunning omzetting zelfstandige woonruimte tot onzelfstandig
- Vergunning geheel/ gedeeltelijk onttrekking van woonruimte aan bestemming

tot het verkrijgen van een urgentieverklaring

- op basis van spreekuurconsult:
- op basis van dossieronderzoek:

Verkeer en vervoer

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990:

tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 7.1 van het Voertuigreglement

voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het B.A.B.W. en/of verstrekking van de daarvoor benodigde formulieren:

van de verlenging van een gehandicaptenparkeerkaart.

- op basis van keuring bij de GGD:

indien uit onderzoek blijkt dat de verlenging van de gehandicaptenparkeerkaart alleen kan geschieden op basis van dossieronderzoek bij de GGD, wordt het tarief verlaagd tot:

indien uit onderzoek blijkt dat de verlenging van de gehandicaptenparkeerkaart volstaan kan worden met de raadpleging van het dossier van de ISD, wordt het tarief verlaagd tot:

het verstrekken van een duplicaat van een eerder afgegeven gehandicaptenparkeerkaart met dezelfde einddatum:

- voor een gehandicaptenparkeerplaats:
- voor het wijzigen van een gehandicaptenparkeerplaats:

tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5 van de Wet personenvervoer:

tot het verkrijgen van een schriftelijke ontheffing van de verplichting gevaarlijke stoffen te vervoeren langs de route aangegeven in de route gevaarlijke stoffen:

voor een vergunning op grond van artikel 2.10 van de APV, lid 1, per aanvraag:

een aanvraag voor een ontheffing op grond van artikel 10 lid 1 van de

Wegenverkeerswet 1994 (het houden van wedstrijden op de openbare weg):

GGD keuring Europese gehandicaptenkaart

Wet op de openluchtrecreatie

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 8, eerste of tweede lid, onderdelen a, b en c, of artikel 13 van de Wet op de openluchtrecreatie:

tot het verkrijgen van een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 24 van de Wet op de openluchtrecreatie:

Telecommunicatiewet

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding in verband met het verkrijgen van instemming omtrent tijdstip, plaats en werkwijze van uitvoering van werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.2, derde lid, van de Telecommunicatiewet:

indien het betreft werkzaamheden in tegel-, klinker- en sierbestratingen, alsmede gesloten verhardingen, per strekkende meter sleuf:

indien het betreft werkzaamheden in bermen, groenstroken en dergelijke, voorzover de werkzaamheden plaatsvinden in of op openbare gemeentegrond, per strekkende meter sleuf:

Het bovengenoemde tarief wordt indien met betrekking tot een melding overleg moet plaatsvinden tussen de gemeente, andere beheerders van openbare grond en de aanbieder van het netwerk, verhoogd met:

Wet bescherming persoonsgegevens

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een bericht als bedoeld in artikel 35 van de Wet bescherming persoonsgegevens:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een verzet als bedoeld in artikel 40 van de Wet bescherming persoonsgegevens:

Diversen o.a. apv

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

- verklaring omtrent het gedrag
- tot het verkrijgen van een attestatie de vita:
- tot het verkrijgen van een legalisatie van een handtekening:
- tot het verkrijgen van een bewijs van Nederlanderschap:
- tot het verkrijgen van elke andere in deze verordening niet uitdrukkelijke genoemde ver-

klaring, welke in het bijzonder belang van de betrokken persoon wordt opgemaakt, per stuk

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, of toestemming op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening, voorzover daaromtrent in de verordening niet anders is bepaald, voor elke gelegenheid, waarvoor vergunning, ontheffing of toestemming is vereist:

Idem in geval van herhalingsaanvraag:

Het tarief bedraagt voor het afgeven van een vergunning tot het in de gemeente venten:

geldig voor één dag:

geldig voor één week:

geldig voor één maand:

voor één dag in de week:

voor meerdere dagen in de week:

geldig voor één jaar:

voor één dag in de week:

voor meerdere dagen in de week:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven van een standplaats:

geldig voor één dag:

geldig voor één week:

geldig voor één maand:

voor één dag in de week:

voor meerdere dagen in de week:

geldig voor één jaar:

voor één dag per week:

voor meerdere dagen per week:

In afwijking van de voorgaande leden bedragen de leges voor het afgeven van een vergunning tot het innemen van een standplaats voor de verkoop van snijbloemen, bloemslingers, souvenirs en waren gedurende het bloembollenseizoen:

voor één dag:

voor de zaterdagen vanaf 12.00 uur, zondagen, alsmede 2e Paasdag en Hemelvaartsdag:

voor het gehele bloembollenseizoen:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning tot het hebben van een uithangbord, reclamebord, lichtreclame en andere daarmede gelijk te stellen voorwerpen, per aanvraag:

Indien met betrekking tot een aanvraag voor op grond van artikel 19.5 door een welstandscommissie een advies over de welstandsaspecten en/of door een monumentencommissie wordt uitgebracht, bedragen de rechten onverminderd het vermelde onder artikel 19.5 en ongeacht of tot verlening van een vergunning wordt overgegaan:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het tijdelijk plaatsen van reclameborden op de openbare weg, per aanvraag:

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van:

- een nachtverblijfsregister:
- een register op grond van het Honden- en Kattenbesluit:
- een register op grond van de Waarborgwet:

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor het vellen van houtopstanden

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een exploitatievergunning voor een seksinrichting of escortbedrijf.

Het tarief bedraagt voor het aanvragen van een vergunning voor het inrichten van een terras:

- voor de 1e aanvraag van een vergunning:
- voor elke vervolgaanvraag, per aanvraag:

Voor deze artikelen kan de compensatieregeling van toepassing zijn. Het gehanteerde tarief wordt dan met 75% verlaagd.

Verplichte publicatie staatscourant/ weekbladen

Tarief wegsleepverordening